

KATOLIK POLSKI

„KATOLIK POLSKI” wychodzi 6 razy w tygodniu
i kosztuje na miesiąc
3.— zł.

Redakcja i Administracja:
Katowice, Rynek 12

TELEFON 1414.

ZA OGŁOSZENIA płaci się 15 groszy za wiersz
milimetrowy. Wiersz reklamowy 60 groszy.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 277

Katowice, czwartek 29-go listopada 1928.

Rok IV

Obrady nad budżetem w sejmie.

Warszawa. (PAT.) W obecności ministra Składkowskiego toczyły się ożywione obrady komisji budżetowej sejmu nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych. Poseł Dąbski (Stron. Chłop.) wystąpił przeciwko militaryzacji policji i administracji państwowej, oraz przeciwko rzekomemu upartyjnieniu administracji. Mówca zarzuca przytem, że podczas wyborów władze popierały Blok Bezpartyjny. Poseł oświadcza, że stronnictwo mówcy wraz z innymi stronnictwami lewicowymi odmówi ministrowi funduszu dyspozycyjnego.

Poseł Kaczanowski (P. P. S.) omawiając walkę z drożyzną, wspomina o dekreście z roku 1926 o zapewnieniu podaży artykułów pierwszej potrzeby, który to dekret przewiduje pociągnięcie magistratów do współpracy w postaci powołania komisji obywatelskich. Zdaniem mówcy — w tej dziedzinie działalność ministra się nie ujawniła.

Poseł Stypiński (B. B.) oświadcza, że żądanie skreślenia pewnych sum powinno być cyfrowo uzasadnione. Mówca uważa, że zarzut powiększenia etatów w centrali jest niesłuszny, że liczba ich spada, że redukcja w województwach i starostwach jest niemożliwa, gdyż urzędnicy są tam pracą przeciążeni, tak, że nawet usprawnienie administracji powinno przede wszystkim uwolnić urzędników od pracy nocnej. Mówca apeluje o stawianie rzeczowych wniosków do poszczególnych pozycji.

Minister Składkowski wygłosił dłuższe przemówienie, poczem poseł Trąmpczyński, który atakował wojewodę poznańskiego, Borkowskiego. W końcu mówca oświadcza, że przysięga, nie spocząć, dopóki 4 sprawy, w których, zdaniem jego, usiłuje się śledztwo zatuszować, nie zostaną wyjaśnione. Po dłuższej dyskusji, w której posłowie polemizowali z wywodami ministra Składkowskiego, dalsze obrady odroczone do środy.

Sytuacja w Polsce w oświetleniu niemieckim.

Berlin. (PAT.) Korespondent warszawski „Voss. Zeitung” w obszernej depeszy, omawiając obecną sytuację wewnątrz Polski, charakteryzuje marszałka Piłsudskiego, jako wychowawcę narodu. Autor korespondencji przychodzi do wniosku, że główną słabością rządu marszałka Piłsudskiego jest brak nowych indywidualności, które, kształcąc się na przywódców, mogłyby objąć spadek po nim. Korespondent jest zdania, że mimo tej słabości obecny rząd marszałka

Piłsudskiego ma olbrzymie znaczenie pedagogiczne dzięki temu, że wychowuje przeciwników w dyscyplinie demokratycznej, podobnie, jak to uczynił w swoim czasie Bismarck. Jako główny objaw dyscypliny demokratycznej przytacza autor zblokowanie się 3 największych grup opozycji lewicowej w sejmie polskim. Autor korespondencji przychodzi w końcu do wniosku, że lewica nie jest zdolna w najbliższym czasie objąć rządów.

Organizowanie katolików krakowskich.

Kraków. (PAT.) Zarząd diecezjalny Ligi katolickiej archidiecezji krakowskiej zorganizował pierwsze walne zebranie wszystkich stowarzyszeń katolickich m. Krakowa. W zebraniu wzięli udział metropolita Sapieha, który w przemówieniu swem oświadczył, że zorganizowanych katolików jest w Krakowie ponad 30 tysięcy w blisko 150 stowarzyszeniach. Po szeregu przemówień uchwalono rezolucję, wyrażającą wdzięcz-

ność premierowi Bartłowi za jego okólnik z grudnia 1926 r. w sprawie praktyk religijnych katolickiej młodzieży szkolnej, przyjęty przez całe społeczeństwo krakowskie z prawdziwą radością. Zebrani wyrażają przekonanie, że rząd w obronie praw katolickiej ludności nie cofnie się z obranej drogi i nadal praw tych przed roszczeniami nieprzyjaciół Kościoła i Ojczyzny bronić będzie.

Pruski minister rolnictwa przeciwny przywozowi bydła z Polski.

Berlin. (Tel. wł.) We wtorek odbyło się uroczyste poświęcenie nowego gmachu izby rolniczej dla niemieckiego Śląska w Opolu. Wielką mowę polityczną wygłosił pruski minister rolnictwa dr. Steiger. Minister poruszył w swej mowie sprawę traktatu handlowego z Polską, oświadczył, iż zawsze i wszelkimi środkami przeciwstawił się nawet dyskusji kwestji importu z Polski żywego bydła, nierogaczyny itd. Minister Steiger oświadczył, że uważa sprawę importu żywego z krajów, w których stan zdrowotny bydła i nierogaczyny jest tak niepomyślny, jak w Polsce, za nie nadającą się wogóle do dyskusji. Mówca posunął się tak daleko, iż wyraził się, że uważa za konieczne, by wykluczono nawet wszelki tranzyt żywej nierogaczyny z Polski przez G. Śląsk do Czechosłowacji i Austrii.

„Voss. Zeitung”, podając to przemówienie, ata-

kuje ministra, zarzucając mu, iż zajmuje on jeszcze bardziej nieprzychylnie stanowisko w stosunku do żądań Polski, niż jego kolega partyjny dr. Hermes, który, jako przewodniczący delegacji niemieckiej w Warszawie, zgodził się na dyskusowanie, aczkolwiek w bardzo ograniczonym zakresie, sprawy importu bydła żywego z Polski do Niemiec. „Voss. Zeitung” podkreśla, że pruski minister rolnictwa powinien zrozumieć, że traktat handlowy z takim krajem rolniczym, jak Polska, może być zawarty tylko wtedy, jeżeli nie odbierze temu państwu wszelkich możliwości eksportu, chociażby części jego głównych produktów. Dziennik kończy swoje uwagi zwrotem, że minister w czasie swego pobytu na G. Śląsku dowiedział się zapewne, iż gospodarcze życie Śląska niemieckiego najbardziej właśnie zainteresowane jest w dojsciu do skutku traktatu handlowego z Polską.

Wszędzie gwałtowne burze.

Paryż. (Tel. wł.) Po chwilowym uspokojeniu nawiedziły Francję we wtorek nowe burze, połączone z ulewnymi deszczami. Największe szkody wyrządzone zostały w prowincji Perpignan, gdzie huragan porzywał dachy, przyczem kilka osób poniosło śmierć. Miasto Perpignan pogrążone jest całkowicie w ciemnościach z powodu zepsucia centrali elektrycznej. Także u wybrzeży szaleje tak silna burza, że statki nie mogły wypłynąć z portów.

Rzym. (Tel. wł.) W południowych Włoszech szaleją gwałtowne burze z ulewami. Rzeki wylały i porzywały mosty. Komunikacja w wielu miejscach została całkowicie przerwana.

Madryt. (Tel. wł.) W całej Hiszpanii trwa ulewa, która wyrządziła znaczne straty, zwłaszcza w Barcelonie i okolicy.

Przesilenie gospodarcze w Niemczech trwa.

Przewidywania, — iż ciężkie przesilenie gospodarcze, — które wybuchło ostatnio w Niemczech w zagłębiu westfalsko-nadreńskim, — przedłuży się i nie znajdzie zbyt rychłego rozwiązania, — okazały się najzupełniej słuszne. — Zażęganie bowiem powstałej walki stało się o tyle utrudnione, — że obecne przesilenie ma bardzo głębokie podłoże i związane jest ściśle z obecną złą konjunkturą gospodarczą Niemiec.

Z jednej bowiem strony panuje na rynkach niemieckich bardzo silna drożyzna, uniemożliwiająca sferom robotniczym i urzędniczym utrzymanie egzystencji na podstawie dotychczasowych zarobków, — z drugiej zaś przemysł niemiecki, — który ostatnio wszedł przy pomocy kapitałów zagranicznych na drogę silnego rozwoju, — natrafiwszy na trudności w odsprzedaży, dusi się w nadmiarze produkcji i nie jest w stanie podwyższyć dotychczasowych kosztów bez narażenia się na groźbę ciężkich powikłań finansowych.

Te względy sprawiły też, że przesilenie w przemyśle westfalsko-nadreńskim stało się nie tylko typową walką zarobkową, lecz źródła jego sięgnęły znacznie głębiej. I dlatego także znalezienie platformy dla podjęcia dalszej pracy stało się znacznie trudniejsze.

W tych warunkach, gdyby nawet znalazła się jakaś droga porozumienia pomiędzy przemysłowcami a związkami robotniczymi, fakt ten jednak nie odpręży w zasadzie ogólnej trudnej sytuacji, w której znajduje się obecnie niemiecki organizm gospodarczy. Już dziś bowiem poza przemysłem żelaznym w zagłębiu Nadrenji i w innych niemieckich dziedzinach przemysłowych uwidaczniać zaczynają się na tem samym tle — co i w przemyśle żelaznym — poważne tarca. I tak w przemyśle drzewnym został ostatnio wypowiedziany cennik taryfowy i obecnie grozi zamknięcie wszystkich większych fabryk przemysłu drzewnego. Stan ten pozabawić zaś może pracy około 120.000 robotników. Również i w przemyśle tekstylnym trudności są coraz silniejsze i lada dzień doprowadzić mogą do wybuchu walki.

Ponieważ zaś bezrobocie w przemyśle żelaznym pogorszyło jeszcze silniej ogólną konjunkturę gospodarczą w Niemczech i wywołało już dotąd bardzo poważne straty, przeto chociażby nawet walka w zagłębiu nadreńsko-westfalskim skończyła się — ogólne położenie gospodarcze nie zostanie przez to złagodzone. Odwrotnie koła gospodarce, wobec możliwości rozpoczęcia się walki w innych gałęziach przemysłowych, liczą się z tem silniejszym naprężeniem ogólnej sytuacji.

Jakie następstwa wywołać może taki stan rzeczy, trudno oczywiście przewidzieć. To w każdym razie jest pewnem, że siła ekspansywna niemieckiego organizmu gospodarczego zostanie w dość poważny sposób zagrożona.

Na koniec wreszcie zaznaczyć należy, że dotychczasowe straty skutkiem lokautu w zagłębiu nadreńskim są bardzo znaczne. Przedewszystkiem ograniczony został silnie ruch na kolejach, obsługujących zamknięte zakłady przemysłowe. Dalej spadł niemiecki eksport zagranicę, wreszcie zaś we wszystkich prawie branżach przemysłowych, pracujących dla potrzeb robotników, ograniczono w silnej mierze zamówienia, co oczywiście na całość organizmu gospodarczego nie mogło pozostać bez niepomyślnego wpływu.

I z tych tedy względów rozwój dalszych wypadków w całym niemieckim życiu gospodarczym oczekiwany jest w kołach niemieckich z dużym naprężeniem i niepokojem.

Przegląd polityczny

Poznańska akademja poselska.

W niedzielę w południe w Poznaniu w sali kina Apollo odbyła się akademja poselska Zjednoczenia pracy wsi i miast. Akademję zagał dr. Konkiewicz, przedstawiając zmianę nastrojów, jak się dokonała w b. dzielnicy pruskiej na korzyść obozu marszałka Piłsudskiego. Następnie poseł Marjan Kościalkowski wygłosił referat na temat: „Polityczne wskazania chwili dzisiejszej”; wiceprezes zjednoczenia poseł Zdzisław Lechnicki na temat: „Dlaczego żądamy reformy konstytucyj”. Członek prezydium zarządu głównego poseł Wiktor Przedpeński na temat „Aktualne zagadnienia gospodarcze w Polsce”. Zakończył akademję przemówieniem poseł Kościalkowski, dziękując delegatom poszczególnych związków i stowarzyszeń za serdeczne powitanie, następnie uchwalono wysłać depeszę z wyrazami hołdu Prezydentowi Rzeczypospolitej Mościckiemu, marszałkowi Piłsudskiemu, oraz do premiera Bartla i posła pułk. Sławka.

Nowy manewr.

Od szeregu tygodni prasą niemiecką usiłowała zaalarmować świat rzekomo niebezpieczeństwem polskiem, zagrażającym Prusom Wschodnie. Obecnie jakby na dany sygnał ucichły żądania „zwrotu korytarza” w Królewcu. Jest to prawdopodobnie manewr niemiecki zmierzający do odroczenia propagandy rewizyjnej aż do czasu osiągnięcia ewakuacji.

Nowy minister skarbu w Czechach.

Prezydent republiki podpisał dekret, w którym udziela dymisji ministrowi finansów Engliszowi, oraz drugi dekret mianujący ministrem bez teki i kierown. ministerstwa skarbu szefa sekcji dr. Vlasacza. Dr. Vlasacz jest wybitnym znawcą polityki finansowej i był głównym współpracownikiem ministra Raszina, z którym przeprowadził reformę waluty czeskiej. Poza tem działał w dziedzinie podatków, przenosząc cały aparat podatkowy z Wiednia do Pragi i organizując ministerstwo skarbu. „Prager Presse” oczekuje, że będzie on prowadził nadal politykę finansową Englisza.

Obawy Stalina.

Prasa publikuje obszernie streszczenia kilkogodzinnego przemówienia Stalina na bieżącej sesji Wszechzwiązkowego komitetu partii komunistycznej. Stalin optymistycznie ocenia dotychczasowe wyniki akcji przemysłowania Rosji. W szczególności w 1929 r. wkłady w inwestycje w przemyśle osiągnęły według opracowywanego preliminarza 1.650.000.000 rubli, t. j. o 330 milionów więcej, aniżeli w obecnym roku. W zakresie polityki rolnej Stalin podtrzymuje kurs dalszego popierania gospodarstw zbiorowych oraz państwowych przedsiębiorstw rolnych. W zakresie stosunków wewnętrzno-partyjnych Stalin zaznacza, iż walka z opozycją prawicową winna być kontynuowana, jednakże w drodze ideologicznego wypierania tendencji prawicowych, nie zaś w sensie dalszych represyj organizacyjnych. Stalin kilkakrotnie w czasie przemówienia podkreślał, wielkie niebezpieczeństwo dla partii i państwa, jakie wynikłoby w razie odchylenia od zasad, wytkniętych przez Lenina.

Pogrom żydów w Rosji.

Sledcza komisja partii komunistycznej w Mińsku ujawniła w Bobrujsku systematyczne prześladowanie żydów na wszystkich bez wyjątku fabry-

kach. Zebrane fakty dały materiał obciążający, wobec czego aresztowano kilkunastu robotników i zarządzających fabryk. Jednocześnie usunięto ze stanowiska sekretarza rejonowego komitetu partii, naczelnika rejonowego komitetu wykonawczego w Bobrujsku, redaktora gazety komunistycznej oraz kilkunastu komsomolców oskarżonych o prześladowanie żydów. Władze, które zarządziły w tej sprawie śledztwo, stwierdziły, że cały szereg osób z najwyższych hierarchii komunistycznych sprzyjały czynnie organizacjom antysowieckim. Na dzień 2 stycznia wyznaczona jest wielka rozprawa sądowa przeciwko aresztowanym. W kilka dni po aresztowaniach 21 b. m. robotnicy kilku fabryk urządzili demonstracje, które przeistoczyły się w pogrom żydów. Przybyłe oddziały wojska i milicji GPU rozproszyły demonstrantów, kładąc kres pogromom. Na wielu ulicach w Bobrujsku ukazały się transparenty z napisami: „Bieć żydów spasaj Rossiju”. Dokonano licznych aresztowań wśród robotników. Nazajutrz w fabryce „Bolszewik” robotnicy poczuli oblewać pracujących tam żydów gorącym wapnem. Policja i wojsko zlikwidowały zajście.

Gdzie obradować będą rzeczoznawcy o odszkodowaniach.

Dotychczas nie ustalono jeszcze terminu, kiedy rozpoczyna się obrady komisji reparacyjnej. Również miejsce konferencji nie zostało wyznaczone. Niemcy proponują jej odbycie w Berlinie, a francuska prasa doniosła, że zostało to już postanowione. Zaprzeczył jednak temu francuski minister spraw wewnętrznych i oświadczył, że co do tego nie nastąpiło jeszcze porozumienie między mocarstwami. Niektórzy proponują, by konferencja odbyła się w Brukseli, inni zaś w Paryżu. Zdaje się jednak, że mocarstwa zdecydują się na Berlin, gdyż rzeczoznawcy wcześniej czy później będą musieli przybyć do Niemiec, gdyż tam tylko można zbadać wszystkie dla zdania sobie sprawy o zdolności płatniczej Niemców.

O ukrócenie teroru macedońskiego.

Posłowie państw zagranicznych informowali się w tych dniach w bułgarskim ministerstwie spraw zagranicznych o obecnym stanie propagandy macedońskiej. Minister spraw zagranicznych udzielił informacji uspokajających, twierdząc, że rząd bułgarski jest dość silny, aby stłumić wszelką akcję terrorystów. Według ostatnich pogłosek, rząd zamierza w najbliższym czasie podjąć rokowania z obozem Michajłowa.

Gdyby rokowania te nie doprowadziły do porozumienia, rząd zastosuje daleko idące środki zapobiegawcze przeciw akcji terrorystów macedońskich.

Akcja katolicka i polityka.

Faszystowskie czynniki administracyjne zwróciły się w ostatnich dniach do zarządu Akcji katolickiej w Rzymie z kategorycznym żądaniem dostarczenia władzom rządowym szczegółowych informacji w sprawie działalności poszczególnych kół Akcji katolickiej we Włoszech z wymienieniem przewodniczących i ilości członków organizacji. Wiadomości te niezbędne są ministrowi spraw wewnętrznych, gdyż działalność powyższych organizacji (Lig katolickich) w rozumieniu kół rządowych faszystowskich, posiada cechy akcji politycznej i narówni z innymi organizacjami politycznymi i zawodowymi podlega nadzorowi władz bezpieczeństwa publicznego, zgodnie z przepisami nowej ustawy wyborczej.

Zarząd centralny Akcji katolickiej w Rzymie stanowczo odmówił udzielenia żądanych informacji i wystosował po ministerstwie spraw wewnętrznych pismo, w którym obszernie i w sposób wyczerpujący

uzasadnia, że akcja katolicka i jej organizacje nie mają nic wspólnego z działalnością polityczną i z propagandą wyborczą do ciał ustawodawczych. „Osservatore Romano”, omawiając obszernie memoriał, złożony przez zarząd centralny akcji katolickiej władzom rządowym w Rzymie, wyraża nadzieję, że faszystowskie czynniki administracyjne nie będą niepokoić Lig katolickich i pozwolą im nadal rozwijać swą wysocę pożyteczną dla Kościoła i państwa działalność apostołską.

Sredniowieczne tortury.

Z powodu procesu zabójcy gen. Obregona w Meksyku doniosły telegramy, że jak zeznał oskarżony, policja stosowała względem niego tortury, aby wymusić na nim takie zeznania, jakich pragnął dyktator Calles. Gdy tylko oskarżony Torral zaczął ujawniać okrucieństwa policji, sąd przerwał zeznania i zarządził tajną rozprawę. Nie chciano bowiem dopuścić, by świat dowiedział się prawdy. Obecnie dowiadujemy się bliższych szczegółów. Mianowicie „Dziennik Związkowy” wydawany w Chicago i przychodzący do Polski ze znacznym opóźnieniem, podaje pod datą 4 listopada następującą wiadomość z Meksyku o znaczeniach Torralae

„Zeznał, że przez sześć godzin bity był, następnie przypalany zapalkami, żgany szpilkami i wieszany za kciuki u rąk, a potem za pierś cienkim sznurkiem, który wrzynał się w ciało torturowanego. W końcu zamknięto go do wąskiej celi, gdzie niepodobniem było poruszyć swe członki; pozostawiono go w tej pozycji przez dwadzieścia cztery godziny.

Demetric Sodi, jego adwokat, zażądał od sądu, aby poczynił dochodzenia w tej sprawie i winnych ukarał.”

Te wymuszone przez zbirów Callesa zeznania mają tę samą wartość, co wyrok „sądu”, który zresztą będzie — jak donosi „Germania” — zaskarżony przez obrońców do sądu najwyższego. W styczniu odbędzie się ponowna rozprawa.

Prezydent Stanów Zjedn. Ameryki Północnej.

Nowo obrany prezydent Stanów Zjednoczonych Herbert Hoover obejmie funkcje prezydenta w dniu 4 marca 1929 r. w południe na Kapitolu w Waszyngtonie w obecności senatu i kongresu. Ceremonja i termin objęcia władzy przez każdego nowo obranego prezydenta Stanów Zjednoczonych uświęcone są tradycją 100-letnią.

Dyktatura w Chinach.

W Chinach przygotowania do kongresu partii Kuomintang budzą ogólne zaciekawienie. Kongres składać się będzie w połowie z delegatów, mianowanych przez rząd, a w połowie z wybranych przez organizacje prowincjonalne stronnictwa pałych Chin. W ten sposób rząd ma z góry zapewnioną dla siebie większość. Przeciwno temu nadchodzą jednak liczne protesty do rządu, uzasadnione tem, że według nowej konstytucji rząd nie jest niczem innym, jak tylko organem administracyjnym, kontrolowanym przez partje. Jest więc absurdem, by rząd mianował sam swoich kontrolerów. Szeł rządu, min. Hu Han oświadczył, że on tych protestów nie uwzględni i polecił zwracać się z tem do centralnego zarządu. W zarządzie centralnym zaś większość ma rząd. Pokazuje się zatem, że rząd nankijski chce rządzić po dyktatorsku. Czy naród na to się zgodzi — nie wiadomo.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę
zawsze i wszędzie pomiędzy znajomymi i przyjaciółmi.

Przed gilotyną

Z pamiętników J. Turgeniewa.

8) —o— (Ciąg dalszy).

Zazwyczaj w podobnej chwili, skazańcy, miewający jeszcze siły do mówienia, zwracają się z ostatnią prośbą do dyrektora więzienia, oddają resztki pieniędzy i proszą go o uregulowanie swych długów. Dziekują strażnikom i oddają obecnym dla doręczenia rodzicom ostatni list lub pukiel włosów... Troppmann nie należał do tego gatunku, gardził temi czułościami, nie wyrzekł ani słowa i czekał w spokojnym milczeniu.

Rzucono mu na ramiona krótką kamizelkę; kat ujął go za łokieć.

— Uważaj, Troppmanna, — przemówił pan Claude wśród ciszy grobowej. — To chwila ostatnia, za kilka minut wszystko się skończy. Czy trwasz przy twierdzeniu, że miałeś spóhników.

— Tak, panie, trwam, — odrzekł Troppmann, a głos jego barytonowy, przyjemny i mocny wcale się nie zmienił, do słów tych dodał lekki ukłon, jak gdyby żałował, że nie może odpowiedzieć w duchu przeciwnym dla przyjemności pytającego go.

— Dobrze więc! Idźmy! — rzekł pan Claude.

Wyszliśmy na wielkie podwórze więzienne.

Za minutę — siódma; niebo zaledwie się rozjaśniło, mgła zaciemniała powietrze i zakrywała przedmioty.

Ryk tłumu wprawił nas w odretwienie; były to krzyki bez końca, nieznośne, które się o nas odbiły, zaledwieśmy przestąpili próg więzienia. Nasze towarzysztwo raz jeszcze się przerzedziło, skierowaliśmy się jak najspieszniej ku wrotom; niektórzy zostali w tyle; ja sam, postępując zresztą z innymi, cofnąłem się w bok.

Troppmann postępował, wlokąc nogi; rzemienie krępowały go w chodzie.

Jakże mi się wydawał małym, młodym, prawie dzieckiem!...

Nagle, zwolna, jak paszcza, która rozwiera swe szczęki, wrota otwarły się przed nami; krzyk zadowolienia wyrwał się z tłumu i potwór, który czekał na swój łup, gilotyna przedstawiła się naszym oczom, ze swemi dwiema belkami i nożem zawieszonym w powietrzu.

Zimno lodowe nas przeniknęło, zimno, które onieśmiało doprowadziło mnie do omdlenia. Zdawało mi się, że wdarło się ono temi samymi drzwiami; nogi zachwiały się podemną. Jednak patrzyłem na Troppmanna; cofnął się wstecz i rzucił w tył głowę, kolano jego się ugięło, jak gdyby go ktoś uderzył w samą pierś.

— Zemdleje, — ozwał się kóło mnie jakiś głos.

Ale wrócił wnet do siebie i postąpił naprzód kro-

kiem mocnym. Ci, którzy pragnęli widzieć jak spadnie głowa, wyprzedzili go, biegnąc. Nie miałem tej odwagi. Serce moje osłabło i zatrzymałem się w pobliżu wrot.

Widziałem kata, podobnego do wieży czarnej, zarysowującego się nagle po stronie lewej gilotyny; widziałem, jak Troppmann oddzielił się od grupy zaproszonych, których zostawił na dole i jak wstąpił na schody (dziesięć było stopni, dziesięć!...). Widziałem, jak się zatrzymał i spojrzął po za siebie; słyszałem, jak wymówił te słowa: „Powiedźcie panu Claude...” Widziałem go na rusztowaniu; widziałem, jak dwu ludzi, na prawo i lewo, rzuciło się na niego, niby pajaki na muchę; widziałem, jak szedł naprzód z głową wysuniętą przed siebie i jak nogi jego się rzucały.

Ale tu odwróciłem się już i czekałem; ziemia się kręciła podemną. Miałem czas zauważyć, że przy pojawieniu się Troppmanna krzyk ludu wybuchnął jak bomba i że po nim nastąpiła cisza z powstrzymaniem oddechu...

Przedemną stał sztyldwach, młody chłopiec o różowych policzkach, zuch, silny... Widziałem, że utkwił we mnie wzrok z obawą i głupim zakłopotaniem.

Widząc go, rzekłem do siebie: otóż to żołnierz-dziecię odległej wioski, należące do zacnej uczołwej rodziny... Cóż mu tu pokazują?

(Dokończenie nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Czwartek
29
listopada

Wigilia św. Andrzeja, apostoła

Św. Saturnina, biskupa
i męczennika, † 250 r.

Św. Filomena, męczennika.

SŁOW.: PRZEMYSŁ.

Zaprawdę, zaprawdę, mówię wam: jeśli ziarno pszeniczne, upadłszy w ziemię, nie obumrze, samo zostaje, lecz jeśli obumrze, wielki owoc przynosi. (Jan XII. 24. 25).

Zdania: Łączmy, jak nas uczy Zbawiciela słowo: Z prostotą gołębicę — roztropność węzowa.

Szczęściem, te wszystkie poczciwe słowa, które człek w sercu, jak skarby chowa.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godzinie 7.31, zach. o godz. 15.33. — Księżyc wsch. o godz. 17.50, zach. o godz. 10.18. Księżyc w konjunkcji z Marsem.

Długość dnia wynosi 8 g. 2 m.

Zmiany powietrza przed 100 laty: łagodnie, powietrze czyste. — **Jutro:** deszcz i mgła.

— **Wyższe studja urzędników państwowych.** W kołach rządowych omawiana jest sprawa wyższego cenzusu naukowego urzędników państwowych. Projektowane jest, aby wszystkie ministeria i urzędy centralne wysyłały pewną liczbę urzędników na wyższe studja za granicę, bądź też umożliwiały im naukę w uczelniach akademickich w Polsce. W związku z tą sprawą debatowany jest również projekt utworzenia specjalnych uczelni do kształcenia urzędników, jak Akademii pocztowej.

— **Splata wierzytelności niemieckich towarzystw ubezpieczeniowych.** Ministerstwo skarbu podaje do wiadomości, co następuje:

Zdarzają się wypadki, iż niektórzy polscy dłużnicy hipoteczni spłacają niemieckim towarzystwom ubezpieczeniowym długi hipoteczne, ciążące na ich nieruchomościach w celu oczyszczenia hipoteki, względnie dla uzyskania możliwości zaciągnięcia nowej pożyczki hipotecznej.

W związku z powyższym należy przypomnieć rozporządzenie rady ministrów z dnia 17 września 1927 r. w sprawie zwolnienia z likwidacji niemieckich majątków, praw i interesów niemieckich, który brzmi jak następuje:

„Wierzytelności hipoteczne prywatnych niemieckich towarzystw ubezpieczeniowych nie mogą być jednak umarzane, obciążane i przelane na inne osoby bez zgody rządu polskiego“.

Osoby spłacające swoje długi hipoteczne niemieckim towarzystwom ubezpieczeniowym, względnie osoby nabywające od nich wierzytelności hipoteczne zabezpieczone na nieruchomościach w Polsce bez zgody rządu polskiego narażają się wobec powyższych przepisów na poważne straty, ponieważ do czasu uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych niemieckich towarzystw ubezpieczeń nawet spłacone już wierzytelności hipoteczne nie będą mogły być wykreślone z ksiąg, gdyż wierzytelności te zatrzymuje się na zabezpieczenie zobowiązań ubezpieczeniowych tych zakładów.

— **Ku uwadze ubezpieczonych w Niemczech.** Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) podaje do wiadomości ubezpieczonych w „Sterbekasse des deutschen Werkmeister-Verbandes in Düsseldorf“, że w Niemczech został ogłoszony plan waloryzacyjny wymienionej kasy, który przewiduje dla ubezpieczonych nie będących członkami zrzeszenia „Deutscher Werkmeister-Verband“ obowiązek zgłoszenia do dnia 31 grudnia 1928 roku swoich pretensyj ubezpieczonych pod rygorem ich utraty.

Wobec powyższego zaleca się obywatelom polskim, którzy byli ubezpieczeni w powyższej kasie, zgłosić swoje pretensje przed 31. 12. 1928 roku listami poleconymi pod adresem wspomnianej kasy w Düsseldorfie.

— **Wzrost oszczędności w Polsce.** Jak podaje urząd statystyczny na dzień 30 września br. wkłady oszczędności w P. K. O. wynosiły 110.799 tys. zł., w kasach oszczędności 226.854 tys. zł., we współdzielniach kredytowych 34.029 tys. zł., co razem stanowi 371.686 tys. zł. W stosunku do poprzedniego miesiąca, wpływy oszczędności wzrosły o 12.149 tys. zł.

— **Nowe środki bezpieczeństwa na kolejach.** Dla zapobieżenia wypadkom w miastach, w których tory kolejowe biegają środkiem ulic, przystąpiło ministerstwo kolei do budowy szeregu wiaduktów nad ulicami. Wiadukty tego rodzaju wybudowane będą we Włocławku, Piotrkowie i Sosnowcu.

Województwo śląskie

* **Ośmiodzinny dzień pracy przywrócony na Śląsku.** Z dniem 23 listopada wszyscy robotnicy zajęci po hutach śląskich przeszli z powrotem na 8-mio godzinny czas pracy. Wskutek tego 8-mio godzinny czas pracy został już w całości przywrócony na polskim Śląsku. Przy tej sposobności zaznaczyć należy, że robotnicy w niemieckiej części G. Śląska pracują po 10 a nawet 12 godzin dziennie.

* **Przemysł górnośląski żąda rewizji umów handlowych.** Izba handlowa w Katowicach wysłała do ministerstwa przemysłu i handlu obszerny memoriał w sprawie rewizji szeregu traktatów handlowych, w szczególności z Bułgarią, Hiszpanją i Jugosławią. Katowicka Izba Handlowa sformułowała w tym memoriale wszystkie postulaty eksportowe przemysłu śląskiego, który ma stosunki handlowe z wymienionymi państwami. Poza tem Izba Handlowa w Katowicach przysłała związkowi Izby uzgodnione postulaty tych Izb, dotyczące reformy podatku przemysłowego.

* **Jak można uzyskać pożyczkę ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego.** Zdarza się często, że podania o pożyczkę z Śląskiego Funduszu Gospodarczego na budowę domów mieszkalnych kierowane są niewłaściwie. Śląski Urząd Wojewódzki podaje przeto do wiadomości interesentów, iż podania tego rodzaju należy adresować do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Skarbowy, lub Banku Gospodarstwa krajowego, Oddział w Katowicach. Celem uniknięcia niepotrzebnej korespondencji z petentami oraz zwłoki w załatwieniu sprawy do podania należy dołączyć następujące dokumenty: 1. wyciąg katastralny względnie arkusz posiadłości gruntowej, urzędownie zaświadczony, stwierdzający przestrzeń gruntu, który ma być użyty pod budowę; 2. wyciąg z księgi wieczystej względnie wyciąg hipoteczny nieruchomości z podaniem obciążeń; 3. plan budowy, zatwierdzony przez władzę; 4. kosztorys budowy, sporządzony przez budowniczego, z wyszczególnieniem robót już wykonanych, o ile budowa jest rozpoczęta, oraz o ile możliwości; 5. fotografie budowy zatwierdzonej przez zwierzchność gminy.

* **Badanie mąki.** We wtorek bawiła na Śląsku komisja ministerjalna z ministerstwa spraw wewnętrznych, złożona z 6-ciu osób. Komisja badała próby przemiału mąki w szeregu młynów górnośląskich i ustaliła, że przemiały odbywają się w sposób należyty. Ponadto komisja skontrolowała biuro aprowizacyjne przy Śląskim Urzędzie Wojewódzkim.

Z Katowickiego.

Katowice (Otwarcie wystawy obrazów i rzeźby). Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej, czyni przygotowania do mającego nastąpić w dniu 15 grudnia rb. otwarcia wystawy. Już dziś można żywić nadzieję, że wystawa pod każdym względem zadowolni najwybredniejsze wymagania i przedstawiać się będzie pierwszorzędnie. Największą trudność, jaka się wyłoniła, tj. brak odpowiedniej sali, nadającej się na cele wystawy obrazów, pokonano w ten sposób, że „przybytek sztuki“ zaimprovizowany będzie w jedynej niestety w Katowicach odpowiedniej sali Domu Związkowego przy kościele Mariackim. Sala ta po gruntownym odnowieniu przedstawia się dość dobrze i zyskała przeto na oświetleniu. Przed kilku dniami powołany został do życia Komitet Organizacyjny Wystawy w skład którego weszli znawcy sztuki i wybitni artyści-malarze. Zadaniem tego Komitetu będzie m. in. klasyfikacja nadsyłanych prac oraz ich racjonalne rozmieszczenie. Wystawa trwać będzie prawdopodobnie do 31 grudnia rb. Da ona możliwość najszerszym warstwom społeczeństwa na Śląsku zapoznania się z dziełami naszych artystów, a przytem ułatwi nabycie tych dzieł u źródła z pominięciem kosztownego i szkodliwego dla sztuki polskiej pośrednictwa.

— (Sprawy byłych jeńców wojennych) W ubiegłą niedzielę odbyło się posiedzenie głównego zarządu Związku byłych jeńców wojennych przy udziale dwóch członków zarządu Poznańskiego Zrzeszenia byłych jeńców. Uchwalono, iż w przyszłości obie organizacje do wszystkich ważnych spraw pójdą

razem, zwłaszcza w wypadku składania podań do władz. W ten sposób nastąpiło ścisłe połączenie pomiędzy byłymi jeńcami ze Śląska, Poznania, Pomorza i Emigrantów we Francji. Doszło także do porozumienia w sprawie wypłaty należności dla jeńców angielskich z polskich obozów. Wypłaty te zostaną uskutecznione na podstawie porozumienia z Urzędem Emigracyjnym w Warszawie i obiema organizacjami za pośrednictwem Związku. W celu przyspieszenia tych wypłat wyjedzie do Warszawy w początku przyszłego miesiąca delegacja, składająca się ze zastępców Śląska, Poznania i Pomorza, do Warszawy.

— (Dwukrotnie skazany na śmierć). Przed sądem w Katowicach stał 31-letni maszynista Jan Lupa z Łazisk Górnych, który w kwietniu rb. w sprzeczce o spadek zamordował siekierą swego 65-letniego ojca. Następnego zaś dnia udał się do lekarza dr. Zdralka w Mikołowie, którego podczas wypisywania mu recepty również zamordował tą samą siekierą. Proces miał się odbyć w pierwszym terminie w dniu 3-go listopada rb., jednak odroczone sprawę celem przesłuchania biegłych lekarzy co do stanu umysłowego zbrodniarza. Lekarze uznali Lupę za poczytalnego, a sąd wydał wyrok, skazujący mordercę dwukrotnie na karę śmierci. obrońca skazanego wniósł odwołanie od wyroku.

— (Proces o szpiegostwo). Przed sądem w Katowicach toczył się proces o szpiegostwo przeciwko agentowi fabryki wyrobów cukrowych „Polonia“ w Mysłowicach Ryszardowi Scheel'owi z Mysłowic. Podsądny został skazany na 3 lata więzienia.

Mysłowice. (W sprawie funduszu dla najuboższych). Rozwiązanie pomocy dla miejscowych ubogich do tej pory nie nastąpiło nigdzie w tej formie, aby wszystkich zainteresowanych zadowolić. Magistrat uchwalił podwyżkę zapomogi. Otrzymują obecnie ubodzy ponad 60 lat miesięcznie 25 zł., wszyscy inni 21,25 zł., pól sieroty 17,50 zł., sieroty 18,75 zł. Niektórzy ubodzy żalą się, że nie otrzymują wsparcia w gotówce, lecz w naturaljach. Powodem tego jest, że niektórzy ubodzy otrzymaną gotówkę przemieniali na „czystą“. Aby temu zapobiec, magistrat wydaje niektórym ubogim wsparcie w formie bonów, które w składach zamienić można na żywność. Wogóle należy stwierdzić, że te wsparcia nie są w stanie zaspokoić najprymitywniejszych potrzeb życiowych. Odpowiedniej byłoby starców i sieroty utrzymywać w odpowiednich schroniskach. Zapobiegło by się tem nie tylko żebractwu, ale i — demoralizacji.

Różdzień-Szopienice w Katowickiem. (Zabity podczas pracy). Zatrudniony na kopalni Gieschego (szyby Richtera) rebacz Fr. Synowiec został przysypany przez spadające węgle, przyczem doznał śmiertelnych okaleczeń. Synowiec zmarł w lecznicy Spółki Brackiej.

Bytków w Katowickiem. (Nagroda). W tych dniach nieznanymi osobnikami powyrwali drzewka rozmarynowe, niedawno zasadzone przy głównej ulicy. Gmina wyznaczyła 20 złotych nagrody za wykrycie niszczytelni własności gminnej.

Michałkowice w Katowickiem. (Zamówienia na węgiel). Na kopalni „Maks“ panuje dobra konjunktura z powodu licznych zamówień z zagranicy na dostawę węgla. Wywóz węgla powiększył się tak znacznie, że zarząd kopalni przedłużył dniówkę na 1½ przez 3 dni w tygodniu, mianowicie poniedziałki, środy i soboty. Załoga kopalni założyła protest przez radę zakładową przeciw temu rozporządzeniu, lecz cofnęła protest, gdy zarząd kopalni obwieścił, że ten stan potrwa tylko 4 tygodnie.

Z Król. Huty.

Król. Huta. Wykłady Powszechne Uniwersytetu Jagiellońskiego, zorganizowane na terenie tut. miasta przez Towarzystwo Czytelni Ludowych odbywają się w dalszym ciągu w auli gimnazjum żeńskiego. — Pierwszego wykładu wypowiedzianego przez prof. St. Piwkę na temat: „Pomniki ducha polskiego na Wschodzie“, obecni słuchali z wielkim zainteresowaniem. Następnego wykładu w czwartek 29 listopada o godz. 7½ wieczorem, wygłosi prof.

Uniw. Jagiell. Dr. Reiss na temat: „Muzyka polska jako odzwierciedlenie duszy narodu“. — Wykład ten będzie ilustrowany melodjami naszych mistrzów tonów. Wstęp bezpłatny.

— (Powiększenie miasta). Gmina Nowe Hajduki zostanie przyłączona do Król. Huty. W tych dniach zapadła uchwała w tej sprawie na posiedzeniu Wydziału powiatowego w Świętochłowicach. Przez przyłączenie Nowych Hajduk ilość mieszkańców Król. Huty powiększy się o 8 tysięcy osób.

Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice. (Śmierć szczurom!) Kilka gmin powiatu świętochłowickiego przeprowadziło tępienie szczurow. Szereg gmin rozłożyło truciznę przeciw szczurom pod koniec listopada, tak że w listopadzie wojna ze szczurami będzie ukończona. Każdy właściciel domu powinien postępować ściśle według wskazówek, gdyż tępienie tych gryzoniów leży w interesie każdego gospodarza.

Wielkie Hajduki w Świętochłowickiem. (Złodzieje w magazynie). W czasie nocnym włamali się złodzieje do magazynu firmy Martin. Sprawcy skradli znaczny zapas białego metalu wartości 1200 zł. Policja jest na tropie głównego sprawcy.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. (Z ciężkiego przemysłu). Spółka akcyjna huty Pokoju uchwaliła przeniesienie laboratorium hutniczego z terenu „Huty Pokoju“ na ulicę Niedurnego 68. Sprzeciwy i zastrzeżenia należy zgłaszać do 13-go grudnia godz. 10 przed południem w kancelarii naczelnika urzędu okręgowego w Chebziu.

Godula w Świętochłowickiem. (Napad na kobietę). Obok przystanku tramwajowego na szosie Godula-Szombierki została napadnięta przez pewnego osobnika Małgorzata K. zamieszkała w Bytomiu. Zwyradnialec usiłował dopuścić się na niej gwałtu. Meżna kobieta broniła się tak dzielnie, że zmusiła napastnika do ucieczki.

Lagiewniki w Świętochłowickiem. (Opłaty kanalizacyjne). Według obwieszczenia urzędu gminnego, wszyscy właściciele domów itp., których obejście jest przyłączone do miejscowej sieci kanalizacyjnej, są zobowiązani płacić ściśle ustalone stawki na umorzenie i utrzymanie urządzeń kanalizacyjnych. Opłatę płacić należy do kasy gminnej. Do tych stawek dolicza się 25 proc. na koszt administracyjny. Właściciele domów są uprawnieni część opłat przełożyć na lokatorów. Wysokość opłat lokatorów na kanalizację ustala każdorazowo urząd gminny.

Brzeziny w Świętochłowickiem. (Konfiskata ciasta). Podczas rewizji w piekarni Paździerzniaka skonfiskowano ciasto kołaczowe. W ciastcie tem stwierdzono robaki.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyna. (Napad rabunkowy na cygana). W pobliżu wsi Wisła Mała obozował handlarz koni, cygan Karol Włoch. Podczas jednej z ostatnich nocy napadło na handlarza Włocha dwóch cyganów. Pomiedzy bandytami a napadniętym wywiązała się gwałtowna walka, podczas której Włoch został pokonany. Sprawcy napadu zrabowali mu 2 tysiące 430 zł. Pieniądze cygan miał schowane częściowo w mieszkaniu, częściowo w pościeli. Uwiadomiona o napadzie policja przytrzymała 3 cyganów pod zarzutem obrabowania Włocha, mianowicie Józefa Gomana, lat 56 i jego dwóch dorosłych synów. Przy aresztowanych znaleziono gotówkę i broń.

Mikołów w Pszczyńskim. (Furmanka pod kołami pociągu). Pociąg osobowy, zdążający z Ligoty do Tych, na skrzyżowaniu toru kolejowego z szosą Katowice-Mikołów najechał na furmankę, zdążającą z jabłkami na targ w Mikołowie. Córka właściciela furmanki 18-letnia Anna Tomaszewiczówna poniosła śmierć pod kołami pociągu, a siostra jej Wacława doznała ciężkich obrażeń ciała. Woźnica wyszedł bez szwanku. Na miejsce nieszczęśliwego wypadku zjechała niezwłocznie osobna komisja, która ustaliła, że winę ponosi, pełniąc służbę, żona zaporowego Bronikowa, która nie zamknęła barjery przed nadjeżdżającym pociągiem.

Podlasie w Pszczyńskim. (Sprawy rolnicze). Zainteresowanie wykładami na kursie rolniczym było w pierwszym dniu tak małe, że postanowiono wykładów nie wygłaszać. Jednakże na skutek zapewnień ze strony rolników, że w następnych dniach zjawi się większa ilość gospodarzy oraz na prośbę przewodniczącego kółka rolnicze wykładano w pierwszym dniu przed 19 słuchaczami. W drugim dniu liczba uczestników wynosiła przeszło 30, zaś w trzecim 44. Ze Zarzeczca przybyło 2 gospodarzy. Gminy Kostuchna, Kamionka i Wyry wysłały po jednym delegacie, z Wilkowjów i Mikołowa nie przybył nikt. Na wykładach obecna była sekretarka Związku Kół Gospodyń Wiejskich p. Gierlotkowa z Piotrowic. Wykład z dziedziny chorób zwierzęcych odbył się przy pomocy obrazów świetlnych. Nowość ta ściągnęła do sali sporo gospodyń i młodzieży rolniczej.

Gięlda pieniężna i zbożowa.

W Katowicach płacono w dniu 27 listopada: za 100 złotych 46.95 marek niemieckich; 100 marek niemieckich 212.95 złotych; 1 dolar amerykański 8.91 złotych; 100 franków szwajcarskich 171.90 złotych.

Warszawska giełda zbożowa w dniu 27 listopada 1928 r.

Płacono za: Zboże 36,00—36,50. Pszenica 46,50—47,00. Jęczmień browarowy 36,50—37,00. Jęczmień na przemiał 34,00. Owies 33,50—36,00. Osucie żytnie 27,00—28,00. Osucie pszeniczne 27,00—28,00. Mąka żytnia 70 proc. 49,00—50,00. Mąka pszeniczna 65 proc. 74,00—76,00.

Poznańska giełda zbożowa w dniu 27 listopada 1928 r.

Zyto 34,56—35,00. Pszenica 43,00—44,00. Jęczmień na przemiał 33,50—34,50. Mąka żytnia 70 proc. 48,50. Mąka pszeniczna 62,50—66,50.

Murcki w Pszczyńskim. (Dwie kradzieże). Nieznany włamywacz odbił kłódkę przy chlewiku Pawła Gabrysia i skradł nowy rower. Prawdopodobnie ten sam złodziej usiłował włamać się do domu Teodora Tomeckiego. Sprawca wygniół szybę w oknie. Lecz brzęk szkła zbudził Tomeckiego, wskutek czego włamywacz zbiegł.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Zebrania kontrolne rezerwistów). Do 12 grudnia rb. odbywają się w powiecie rybnickim zebrania kontrolne roczników: 1888, 1900, 1903 w komplecie oraz roczników: 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1901, 1902 i 1887, którzy nie stawili się do zebrań kontrolnych w roku 1925, 1926, 1927. Obowiązkiem każdego jest stawić się w terminach wyznaczonych o godz. 8-ej rano w lokalach, ogłoszonych w „Tygodniku Powiatowym“ nr. 41. Kto stawi się później, zostanie ukarany z miejsca aresztem. Kto wogóle nie stanie do zebrań kontrolnych, doprowadzony będzie przymusowo do P. K. U. Pszczyna i narażony jest na karę do 10 dni. W interesie własnym poleca się rezerwistom dopilnować powyższego, w przeciwnym razie narażeni są na różne nieprzyjemne ewentualności.

Rydułtowy w Rybnickiem. (Zebrania Związku Powstańców Śląsk.) W ubiegłą niedzielę odbyło się zebranie miejscowej grupy Związku Powstańców Śląskich pod przewodnictwem nowo obranego zarządu. Na zebranie przybył referent okręgowy nauczyciel p. Karuga z Pszowa, który wygłosił referat na temat: „Utrwalajmy polskość na Śląsku“. Prelegent omówił podstawy polskości na Śląsku i wskazał, w jaki sposób należy postępować, aby pracować z korzyścią dla Ojczyzny. Nawoływał do zgodnej pracy z innymi organizacjami polskimi. W dyskusji przemawiało wielu członków celem wypowiedzenia swoich poglądów nad ugruntowaniem polskości.

Kokoszyce w Rybnickiem. (Założenie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej). W minioną niedzielę odbyło się zebranie młodzieży w szkole celem założenia Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Na zebranie przybył patron okręgowy ks. Drobný, prezes okręgowy nauczyciel Karuga i nauczyciel pan Czastka. Komendant Związku Nauczyciel p. Karuga z Pszowa wygłosił referat na temat: „Jakie korzyści ma młodzież zorganizowana w stowarzyszeniu“. Wszyscy obecni na zebraniu wstąpili do Związku młodzieży. Nowe kółko Stowarzyszenia w Kokoszcach składa się z 51 członków. Do zarządu zostali wybrani: ks. Potyka jako protektor, nauczyciel p. Karuga patron, p. Stanisław Czastka prezesem, Józef Bugiel sekretarzem, Alojzy Grychnik skarbnik, Brunon Miczek naczelnik sportu. Miesięczna składka wynosi 50 groszy, wstępne 1,— złoty.

Z Lublinieckiego.

Lipie w Lublinieckiem. (Warjotka usiłowała podpalić dom). Robotnicy dworscy przychwycili Marię Misiównę, która usiłowała podpalić dom, w którym mieszkała ze swoją rodziną. Właściciel dworu Jan Biała doniósł o tem zajęciu policji. Misiówna była od dłuższego czasu umyślowo chora, przeto oddano ją pod opiekę lekarzy.

Strzebiń w Lublinieckiem. (Z posiedzenia kółka rolniczego). Zebraniu tutejszego kółka rolniczego przewodniczył rolnik Fr. Kos. Wykład o stosowaniu nawozów pomocniczych wygłosił nauczyciel szkoły rolniczej p. Rzyman. Zagadnienie to tłumaczono na życzenie przewodniczącego. Jak wynikało z przemówień dyskusyjnych rolnicy pozabawieni zostali możliwości korzystania z pastwisk leśnych. Odczuwają także brak paszy zimowej. Referent zachęcał do czytania gazety polskiej. Delegat towarzystwa „Snop“ udzielał wyjaśnień w sprawach ubezpieczeniowych.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Przed wyborami do sejmiku krajowego). Do nadchodzących wyborów do sejmiku krajowego na Morawach wszystkie stronnictwa

polskie z wyjątkiem socjalistów, utworzyły wspólny blok pod nazwą „Polski Związek Ludowy“, którego czołowym kandydatem jest nauczyciel w Orłowej, Wałach. Ogółem zgłoszono 19 list wyborczych. Natomiast do wyborów powiatowych zgłoszono w powiecie cieszyńskim 4 listy polskie oprócz komunistów, na ogólną ilość 13 list. Przy wyborach tych stronnictwa polskie idą osobno.

Bielsko. (Znalezienie trupa). W tak zwanym cygańskim lesie pod Bystrą znaleziono trupa kobiety. Stwierdzono, że są to zwłoki Marii Kicz, urodzonej 26 sierpnia 1906 r. w Brzezinach Śląskich. W ostatnim czasie Kiczówna mieszkała w Brzezinach, a niedawno wyjechała do Bielska skąd nie powróciła. Przyczyny śmierci dotychczas nie stwierdzono. Istnieje przypuszczenie, że Kiczówna została zabita, gdyż niebawem spodziewała się zostać matką. Na głowie trupa znajduje się rana. Zwłoki odstawiono do Bielska, celem stwierdzenia przyczyny śmierci.

Międzyrzecz w Bielskiem. (Pożar). W tych dniach wybuchł pożar w stodole Jana Miklera. Ogień zniszczył stodołę razem z wielkimi zapasami paszy, tegorocznym zbożem i maszynami rolniczymi. Stojąca przy stodole szopa spaliła się również doszczętnie. Przyczyny pożaru dotychczas nie stwierdzono.

Kamienica pod Bielskiem. (Włamanie). Nieznani dotychczas złodzieje wtargnęli przez okna do biura firmy „Perfekt“. Sprawcy zabrali żelazną kasetkę zawierającą 800 zł. oraz weksel, opiewający na 2500 zł.

Z całej Połski.

Sosnowiec. (Robotnik przecięty piłą). W tych dniach zdarzył się okropny wypadek w tartaku Towarzystwa „Hrabia Reden“. Zatrudniony w tartaku robotnik Fr. Wolny podczas zbierania trocin wszedł na wózek do wożenia drzewa, który wskutek wstrząsu potoczył się po szynach. Robotnik straciwszy równowagę wpadł na piłę mechaniczną i zanim spostrzeżono wypadek, piła przecięła już do połowy ciało nieszczęśliwego. Wolny zmarł w drodze do szpitala.

Oświęcim. (Projekt zniesienia powiatu). Ministerstwo sprawiedliwości przygotowało projekt rozporządzenia o zniesieniu pow. oświęcimskiego w województwie krakowskim. Stosownie do tego projektu gminy należące do okręgu sądowego oświęcimskiego, zostaną przyłączone do pow. bielskiego, zaś gminy okręgu sądowego zatorskiego do pow. wadowickiego. Rozporządzenie to ma wejść w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

Krynica. (Okropna zbrodnia). Robotnik Jan Szaro przygarnął niedawno bezrobotnego Filipa Sikorę, który był bez środków do życia i zaopiekował się nim. Nagle rozeszła się wiadomość, że Sikora znikł bez śladu, jednocześnie znaleziono Szarę w okrutny sposób zamordowanego kłonicą. Podejrzanie padło na Sikorę, za którym zarządzono pościg, w rezultacie czego, ujęto go na stacji Szczyżowie. Znaleziono przy mordercy zbroczoną krwią koszulę i kwotę 160 zł. Sikora przyznał się wobec tych faktów do ohydnej zbrodni i oświadczył, że powodowała nim chęć przywłaszczenia sobie oszczędności Szara. Kiedy tenże położył się spać, Sikora uderzył go pięciokrotnie kołem w głowę, tak, że zmiażdżył mu ją zupełnie, następnie obrabował trupa z gotówki 260 zł., poczem wyjechał do Szczyżowa, gdzie go aresztowano. Mordercę odstawiono do więzienia Sądu okręgowego w Nowym Sączu.

Nowy Sącz. (Chłopiec zastrzelił własną matkę). Trzynastoletni Markowicz podczas zabawy wymierzył z 6-cio milimetrowego floweru nie wiedząc, że jest nabity, do matki swej, przyczem żartem pociągnął za cyngiel. Padł strzał. Matka Markowicza, trafiona w serce, zmarła natychmiast. Syn wraz z trojgiem rodzeństwa został skutkiem swojej lekkomyślnej nieostrożności osierocony.

Z dalszych stron.

Olsztyn (Allenstein) na Warmii. (Dalsza germanizacja nazw miejscowości na Warmii) Władze wszelkimi siłami starają się wyrugować „obcojęzyczne“ nazwy miejscowości na Warmii i nadać im kulturalniejsze w języku niemieckim. Naprzykład piękną nazwę Klucznik zamienić chcą na „Lindenheim“, a Podlasie na „Hinterwalde“.

Essen. (Powódź w zagłębiu Ruhry). Z powodu ulewnych deszczów w ostatnich dniach poziom wody w rzece Ruhrze podniósł się silnie. Od Hattingen aż do Mühlheim Ruhr wygląda jak jezioro. Potożone nad brzegiem restauracje i gospody są zupełnie zalane. Na brzegach sterczą z wody tylko wierzchołki drzew. Drogi w dolinie Ruhry są dla komunikacji zamknięte. Woda pod Herdecke podniosła się o 3,95 m. nad poziom normalny. W Mühlheim musiano opróżnić kilka domów. Kolej elektryczna do Saary przestała kursować z powodu zalania mostu na rzece.

„Związek religijnych socialistów“

Przed kilku dniami odbył się w Wiedniu, jak donosiliśmy, wieczór dyskusyjny, urządzony przez „Związek religijnych socialistów“, a poświęcony omówieniu stosunku socjalizmu do katolicyzmu. Teza omawiana brzmiała dosłownie: Czy członek Kościoła, takiego jaki jest obecnie, może brać udział w ruchu socjalistycznym w jego dzisiejszej formie. Referent, metalowiec Bauer, nazwał ten problem „sprawą sumienia i życia“ dla katolickiego proletariatu. Zdaniem mowcy Kościół katolicki stał się podporą obecnego porządku społecznego, socjalizm zaś zawarł związek z ateizmem i materializmem. Jednak ten związek nie jest istotnym. Socjalistyczne pojęcie własności jest zmiennym. Cel socjalistyczny wyzwolenia ziemskiego można pogodzić ze zbawieniem wiecznym.

Regens seminarjum duchownego w Wiedniu ks. prof. Piliegler odpowiedział na pytanie, czy katolik może być członkiem dzisiejszej partii socjalistycznej, stanowczym: nie! Socjalistyczny ruch jest nadużywanym dla celów, które nic nie mają wspólnego z wyzwoleniem upośledzonych mas. Idzie on do ataku na Kościół i religię. Nietolerancja wolnomyślicieli jest większa niż ta, którą się przypisuje „czarnym“. Wśród posłów socjalistycznych niema ani jednego wierzącego katolika. W duszy dziecka depce się skłonności religijne. Tem swoim stano-

wiskiem socjalizm zmusza Kościół do oporu i do tworzenia katolickich organizacji robotniczych. Dzisiaj wejście do partii socjalistycznej oznacza akces do najsilniejszej antykatolickiej i antyreligijnej potęgi, jaką zna świat dzisiejszy. Zadaniem religijnych socialistów będzie problemy proletariatu rozwiązywać na gruncie etyki chrześcijańskiej.

Poseł socjalistyczny Ellenbogen przyznał, że ludzie odczuwają głęboką potrzebę religijności. Odpadanie od Kościoła tłumaczy mowca tem, że Kościół zastępnym w formułach i nadużywa swej władzy. Nietolerancja wolnomyślicielska nie jest przyjemnym zjawiskiem, ale psychologicznie zrozumiałym. Wolnomyślni i katolicy mogą, jeśli mają do siebie wzajemny szacunek, pracować w partii.

Przemawiało jeszcze kilku mowców, wśród nich ks. prof. Ude z Grazu.

Katolicka „Reichspost“ omawia akcję religijnych socialistów w Wiedniu z dużym sceptycyzmem i twierdzi, że gdyby ci próbowali idee swe poważnie propagować, to napotkają na najostrejszy opór w partii socjalistycznej.

Jeśli chodzi o socjalizm dzisiejszy, oparty na marksizmie, to dla każdego jego znawcy jest jasnym, że nie da się on absolutnie pogodzić z katolicyzmem.

Próby utworzenia silnej większości w Niemczech.

Berlin. (PAT.) Kanclerz Müller odbył z prezydentem Rzeszy Hindenburgiem dłuższą konferencję. Jak się dowiaduje „Voss. Zeitung“, kanclerz przedstawił prezydentowi sprawozdanie o sytuacji zewnętrzno-politycznej i zapowiedział, że ze względu na nadchodzące rokowania reparacyjne, przy których rząd niemiecki powinien wystąpić w pełni autorytetu, zamierza podjąć rokowania o utworzenie zwartej więk-

szości parlamentarnej. Prezydent miał oświadczyć swą zgodę na zamierzoną akcję kanclerską. Prasa nacjonalistyczna wyraża się sceptycznie i nawet ironicznie o podjętej akcji kanclerskiej.

W związku z audyencją u prezydenta Hindenburga odbył kanclerz dłuższą konferencję z przedstawicielami stronnictw rządowych, celem rozpatrzenia sprawy utworzenia wielkiej koalicji.

Ostatnie telegramy.

Skazanie fałszywej księżniczki pruskiej.

Berlin. (Tel. wł.) W Erfurcie toczył się proces przeciwko służącej Marcie Barth, która udawała księżniczkę Małgorzatę Pruską i zdołała pod tym pozorem wyłudzić znaczne wsparcia od monarchistycznie usposobionych osób. Stwierdzono oszustwa w 26 wypadkach. Sąd skazał sprytną dziewczynę na 2 lata więzienia, z zawieszeniem kary po odsiedzeniu 6 miesięcy.

Spoliczkowany poseł.

Warszawa. (AW.) Podczas przemówienia posła Celewicza (klub ukraiński) poseł Chrućki rzucił pod adresem posła Polakiewicza okrzyk: „Zandarm“. Po skończonym przemówieniu poseł Polakiewicz zażądał od Chrućkiego wyjaśnienia. Przyszło do gwałtownej wymiany zdań, w czasie której Polakiewicz dwukrotnie spoliczkował posła Chrućkiego. Zażalenie wywołało wśród posłów ogromne poruszenie.

Sprawa generała Seeckta.

Berlin. (Tel. wł.) W prasie pojawiły się wiadomości, że rząd rosyjski zażądał od Niemiec, by poseł w Rosji został generał Seeckt, gdyż z innym posłem Rosja będzie urzymywała tylko oficjalne, chłodne stosunki. Rząd niemiecki ogłosił wobec tego urzędowy komunikat, w którym zaprzecza kategorycznie tym pogłoskom.

Zeppelin poleci do bieguna.

Berlin. (Tel. wł.) Pod przewodnictwem ministra komunikacji odbyła się narada z towarzystwem międzynarodowym do badania bieguna. Zdecydowano, że w roku 1930 sterowiec Zeppelin odbędzie 2 podróże do bieguna. Dr. Eckener został wybrany do zarządu towarzystwa.

Miljonowe sprzeniewierzenie.

Berlin. (Tel. wł.) W miejskiej kasie oszczędności w Ruestringen wykryto olbrzymie nadużycia, popełniane od dłuższego czasu przez dyrektorów. Kradzieże przekraczają sumę przeszło milj. marek.

Powódź w Hamburgu.

Hamburg. (PAT.) Z całego wybrzeża morza Północnego nadchodzą wiadomości o olbrzymich szkodach, wyrządzonych przez wlewy, burze i powódzie, trwające już od kilka dni. Mieszkańcy Hamburga ubiegłej nocy zostali znowu obudzani wstrząsami armatniami, sygnalizującymi nową powódź. Wszystkie urządzenia na wybrzeżu koło portu hamburskiego zostały zalane. Aulka i tramwaje załedwie z trudem posuwają się ulicami miasta, zalanymi wodą.

Choroba króla angielskiego.

London. (PAT.) Biuletyn oficjalny o stanie zdrowia króla stwierdza lekki spadek temperatury. Pozatem stan chorego jest bez zmiany. Noc spędził król nieco spokojnie.

Grecja zrywa rokowania z Turcją.

Wiedeń. (PAT.) Dzienniki donoszą z Aten, że Venizelos polecił posłowi greckiemu w Angorze zerwać rokowania, dotyczące zawarcia paktu przyjaźni i paktu arbitrażowego między Grecją a Turcją ze względu na zaostrzenie się w ostatnich czasach stosunków grecko-tureckich. Rząd grecki doszedł do przekonania, że różnica zdań pomiędzy obu państwami jest tak znaczna, że rokowania nie mogłyby osiągnąć żadnego celu.

SPORT

Komunikat nr. 23.

z posiedzenia Zarządu Podokręgu Rybnik SIZOPN. z dnia 20 listopada rb.

1. Konflikt klubów KS. Pierwszy Chwałowice i KS. 23 Czerwionka z powodu niedotrzymania umowy ze strony KS. 23 Czerwionka w dniu 18 listopada rb. załatwiono jak następuje:

KS. 23 Czerwionka płaci tytułem odszkodowania kosztów podróży i wydatków faktycznych 24.— zł. płatne do dnia 5 grudnia rb. na ręce skarbnika podokręgu p. Nowaka, w przeciwnym wypadku klub zostanie zawieszony.

2. Z powodu nieuiszczenia zaległości wobec SIZOPN Podokręgu Rybnik, zawieszają się z dniem 26 listopada rb. następujące kluby: 1. KS. Błyskawica Kop. Ema, 2. KS. Pierwszy Chwałowice, 3. Kol. KS. Sarmata Rybnik, 4. KS. Sokół Niedobczyce, 5. KS. Sokół Wodzisław, 6. KS. 27 Gólkowice zaś od dnia 4 grudnia rb. kluby, o ile nie uiszczą w terminie tym swoich zaległości: 1. KS. Concordia Knurów, 2. KS. Powstaniec Pszów, 3. KS. 28 Orzesze.

W związku z tem zabrania się wszystkim klubom rozgrywania wzgl. kontraktowania jakichkolwiek zawodów z klubami zawieszonymi pod rygorem ukarania.

3. Walne zebranie Podokręgu Rybnik SIZOPN odbędzie się w niedzielę, dnia 16 grudnia rb. o godz. 9-jej rano w hotelu Świerklaniec Rybnik. Wnioski należy wnieść na piśmie w terminie 7 dni przed Walnym zebraniem. Przypomina się, iż kluby, które nie wyrównają przed walnym zebraniem swoich zaległości wobec SIZOPN. Podokręgu Rybnik, nie mają prawa głosowania na tem zebraniu.

Program radiowy

Czwartek, 29 listopada 1928 r.

Warszawa, fala 1.111 m.: 11.56 Sygnał czasu, hejnał — 12.05 Słuchowisko organizowane staraniem Ministerstwa Oświaty — 12.30 Koncert dla młodzieży szkolnej — 15.00 Komunikaty — 16.00 Płyty gramofonowe — 17.10 „Wśród książek“ — 17.35 Pogadanka dla pań — 18.00 Audycja literacka z Wilna — 19.00 Rozmaitości — 19.30 Słuchowisko dla rolników — 20.05 Dzieje muzyki (odczyt) — 20.30 Koncert — 22.00 Komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566 m.: 11.56 Sygnał czasu, hejnał — 12.05 Koncert dla młodzieży — 15.00 Komunikaty — 17.10 Pogadanka dla Pań — 17.35 Dramat dziejowy Nocy Listopadowej (odczyt) — 18.00 Transmisja literacka z Wilna — 19.00 Rozmaitości — 19.25 Lekcja angielskiego — 20.00 Komunikat rolniczy i inne — 20.30 Koncert z Warszawy — 22.00 Komunikat z Warszawy — 22.30 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 344.8 m.: 7.15 Gimnastyka poranna — 12.00 Sygnał czasu i odczyt — 12.30 Koncert dla młodzieży — 14.00 Giełda i Pat — 17.35 Lekcja francuskiego — 18.00 Audycja literacka z Wilna — 19.00 Odczyt o polskim teatrze — 19.30 Odczyt rolniczy — 20.00 Akademia amerykańska.

Wrocław, fala 322.6 m.: Głiwice, fala 250 m.: 16.30 Koncert — 20.25 „Gaz“ (sztuka Kaizera) 21.30 Lekcja tańca — 22.30 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 488.9 m.: 16.00 Wspomnienie o Puccinim — 17.30 Wieczna przygoda (odczyt) — 18.30 Problem odmiadżania (odczyt) — 19.00 Zbieranie energii elektrycznej — 19.30 Astronomia popularna — 20.00 Muzyka — 20.30 Dialogi z literatury światowej. Następnie muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 217.2 m.: 11.00 Poranek kwartetu — 16.00 Koncert — 17.50 Muzyka dla młodzieży — 18.30 Kultura fizyczna a rzesze robotnicze — 19.00 O sercu i jego działalności — 19.45 Lekcja angielskiego — 20.15 „Żelazny Zbawiciel“ (opera).

Piątek, 30 listopada 1928 r.

Katowice, fala 422 m.: 15.45 Komunikat Zrzeszeń Gosp. — 16.00 Płyty gramofonowe — 16.50 Komunikat Tow. Narciarskiego — 17.10 Wykład historii Polski — 17.35 Nauka czytania nut — 18.00 Muzyka z Warszawy — 19.00 Rozmaitości 19.20 Komunikat sportowy — 19.30 Odczyt z cyklu wykładów Instytutu Pedagogicznego — 19.36 Sygnał czasu z Warszawy — 22.00 Komunikat rolniczy — 20.15 Koncert z Filharmonii Warszawskiej — 22.00 Komunikaty i Pat z Warszawy — 22.30 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Teatr Polski w Katowicach.

„Aida“ z występem Stanisławy Zawadzkiej.

W piątek, dnia 30 bm. wystąpi w Teatrze Polskim w operze Verdiego „Aida“ sławna primadonna scen włoskich p. Stanisława Zawadzka, która w ostatnich czasach występowała z powodzeniem we Włoszech, Hiszpanji, Egipcie, Holandji, Niemczech itd. W Polsce śpiewała p. Zawadzka w roku 1923. Należy ona do rzędu znanych śpiewaczek światowej sławy. Bilety wcześniej do nabycia w kasie Teatru. Telefon 24.48.

Uroczyste przedstawienie w Teatrze Polskim.

W sobotę, dnia 1 grudnia o godz. 7.30 wieczorem odbędzie się w Teatrze Polskim uroczyste przedstawienie dla uczczenia rocznicy Powstania Listopadowego oraz rocznicy śmierci Stanisława Wyspiańskiego. Odegrany będzie potężny dramat Stanisława Wyspiańskiego „Wyzwolenie“. Przedstawienie poprzedzi przemówienie p. prof. dr. Tadeusza Betleji. Reprezentanci Związków i Stowarzyszeń zechcą bilety wcześniej zamawiać w kasie Teatru. Telefon 24.48.

Przybycie św. Mikołaja.

Pierwsza wizyta św. Mikołaja przed tradycyjnym obdarowywaniem prezentami grzecznych dzieci w domu podczas choinki, odbędzie się w Teatrze na zakończenie baśni „Szklana Góra“. Przybycie św. Mikołaja ze swoją świtą na czele z zwiastunem, aniołkami, karlikami i diabłem obwieszonym dyscyplinami i różgami. Św. Mikołaj pogwarzy z dziećmi i wręczy im prezenty. Premiera fantastycznej baśni Z. Sarnieckiego „Szklana Góra“ zapowiada się imponująco. Uruchomione zostaną wszystkie mechaniczne aparaty sceny, aby widzowie mogli odnieść złudzenie fantazji i przenieść się intuicją w świat czarodziejskiej baśni. Reżyseruje dyr. art. dramatu Wacław Nowakowski i Marja Strońska. Komitet zajmujący się obchodem św. Mikołaja dla dzieci komunikuje, że sprzedaż biletów na przedstawienie „Szklanej Góry“ w dniu 5 grudnia rozpocznie się od środy, dnia 28 listopada w Magistracie w biurze p. radcy Maciejczyka codziennie od godz. 10—12 i od 3—6 po południu.

REPERTUAR.

Czwartek, dnia 29 bm. Rewja Warszawska „Daj gazu“, o godz. 10,30 wiecz.

Piątek, dnia 30 bm. „Aida“.

Sobota, dnia 1 grudnia „Wyzwolenie“.

Sobota, dnia 1 grudnia „Zygmunt August“ dla młodzieży szkolnej o godz. 3.30.

Niedziela, dnia 2 grudnia „Potęga reklamy“ po połud. o godz. 3.30.

Niedziela, dnia 2 grudnia „Manon“ wieczór.

Teatr Polski na prowincji.

Środa, dnia 28 bm. „Wasy i peruka“ Nowy Bytom.

Czwartek, dnia 29 bm. „Potęga reklamy“. Sosnowiec.

Krótko-zwiewłowo.

W Samsonowie pod Kielcami u stóp gór Świętokrzyskich rośnie dąb, który ma, zdaniem fachowców, od 1200 do 1400 lat. Wysokość jego wynosi 24 metry, obwód 13 metrów u dołu, wyżej 8 metrów.

Najstarsze wino, które się dotąd zachowało, będzie miało jakie 1600 lat, pochodzi jeszcze z czasów starożytnych i jest całkiem gęste, ponieważ Rzymianie, zwykli byli do wina dodawać miodu.

Kapitał belgijski w Polsce.

Onegdaj przybył do Warszawy p. George Theunis, były premier belgijski, dyrektor największej organizacji finansowej w Belgii „Societe General Belgique“ i prezes powstałej niedawno „Union Financiere Polonaise“ — syndykatu finansowego, w którym występuje przede wszystkim powyżej wymieniony syndykat belgijski i szereg organizacji finansowych zagranicznych, amerykańskich i wie-deńskich.

Z charakteru tych organizacji domyślać się można, że celem „Union“ jest poparcie kapitałów belgijskich w Polsce, które obecnie już odgrywają wielką rolę w wielu gałęziach przemysłu polskiego. Wystarczy przytoczyć, że do grupy takich przedsiębiorstw należą: zakłady ostrowieckie, sosnowiecka fabryka rur i żelaza, „Siła i Światło“, kolejki dojazdowe warszawskie, kolejka elektryczna Warszawa-Grodzisk, fabryka parowozów w Warszawie, Powszechny Bank Związkowy, Tomaszowska fabryka sztucznego jedwabiu i kilkanaście innych mniejszych przedsiębiorstw różnych gałęzi przemysłu.

Akcje tych przedsiębiorstw były do niedawna usilnie skupywane zagranicą głównie przez kapitał belgijski. Czy utworzenie syndykatu polskiego ma na celu dalszy skup przedsiębiorstw w Polsce, czy też sfinansowanie eksploatacji tych przedsiębiorstw — niewiadomo. Przyjazd p. Theunisa jest niewątpliwie w związku z temi sprawami i wyjaśni się też niewątpliwie, jakie są dalsze plany tego syndykatu.

Sprawy towarzystw.

Wykłady fachowo-rolnicze

odbędą się w niedzielę 9 grudnia rb. w następujących Kółkach Rolniczych:

Golasowice, o godz. 16, gosp. Palli.

Studzienice, o godz. 15, u Szafrona.

Piekary W., o godz. 16,30, oberża Ludygi ul. Marjańska 34

Poradnie rolnicze.

Po ukończeniu kursów rolniczych poradnie rolnicze w Pszczynie i Rybniku zostaną otwarte od 11 grudnia rb. W Pszczynie poradnia urządzona jest w Domu Narodowym przy ul. Sienkiewicza 1, i będzie otwarta w każdy wtorek od godz. 9,30 do 11,30 przed południem. W Rybniku poradnia będzie otwarta w każdą środę od 9,30 do 11,30 w Spółdzielni „Rolnik“.

Ostatnie w roku bież. kwartalne zebrania powiatowe delegatów Kółek Rolniczych odbędą się w następujących gminach:

Dla powiatu tarnogórskiego w niedzielę 2 grudnia o godzinie 14-ej w szkole rolniczej w Tarn. Górach (Dom Ludowy).

Dla powiatu rybnickiego w niedzielę 9 grudnia o godzinie 13-ej w szkole rolniczej w Rybniku ul. Dworcowa.

Dla powiatu pszczyńskiego we wtorek 11 grudnia o godz. 10,30 w sali Domu Narodowego w Pszczynie, ul. Sienkiewicza nr. 1.

Dla powiatu katowickiego i świętochłowickiego w niedzielę 16 grudnia w Chorzowie, w myśl uchwały ostatniego zebrania.

Dla powiatu lublińskiego w środę 19 grudnia o godzinie 10-ej w sali p. Pilawy w Lublińcu przy ul. Stalmacha.

Zebrania w Rybniku, Pszczynie i Chorzowie poświęcone będą sprawie szkód górniczych i przemysłowych.

Na zebrania przybyć winni przewodniczący i sekretarze, udział innych członków pożądanym.

Odpowiedź redakcji.

L. Z. B. 21. Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Katowicach nie wypłaca wsparcia tym bezrobotnym, którzy pracowali po stronie niemieckiej, bo zarządzenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej nakazało wstrzymać ten zasiłek.

NADESŁANE.

Zwracamy uwagę na ogłoszenie H. Müller, skład mebli, Wielkie Piekary, ul. Marjańska 73, zamieszczone w dzisiejszym numerze.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik“ spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

BANK LUDOWY

Sp. z o. n.

w Świętochłowicach, ul. Wolności 9

Przyjmuje depozyta za wypowiedzeniem dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym i półrocznym za wysokim oprocentowaniem i

udziela pożyczek pod bardzo dogodnymi warunkami.

Kupno mebli jest kwestją zaufania!

Proszę przekonać się osobiście, bez obowiązku kupna, o bajecznie niskich cenach i dobrym gatunku mojego towaru. Na składzie stałe wielka ilość mebli do sypialni, jadalni, gabinetów i kuchni. Także pojedyncze meble wszelkiego rodzaju.

Proszę o przybycie! Spłata na raty dozwolona!

H. Müller, skład mebli

Wielkie Piekary, koło kościoła.

Filja: Szarlej, ul. 3-go Maja 51.

Telefon: Szarlej Nr. 67 i Nr. 51.

Olbryzi wybór

MEBLI

z własnej stolarni i tapicerni po cenach fabrycznych poleca

E. Winkler — Rybnik

ul. Kościelna i św. Jana 2.

Tel. 1040. Konto Bank Polski Rybnik.

Józef Parol

Konfekcja Męska, Damska i Dziecinna oraz obuwie.

Król. Huta, Wolności 31

Najtańsze źródło zakupu.

Agitujcie za naszą gazetą!

FOTELE KLUBOWE do spania

materace, leżanki własnego wyrobu

H. Damm, Tapicer — Katowice, ulica Kościuski 33.

TELEFON 2231

Chcesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Zórawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo Zadańce prospektów.

Jeżeli

cennego mojego dobytku dotychczas nie zjadły mole, zawdzięczam to jedynie

MOLINIE.

Molina — chroni futra, dywany, odzież wełnianą i t. p. od moli znakomicie i jest w ulepszonej swym składzie najlepszym środkiem przeciw tym strasznyemu szkodnikom.

Pachnie i nie plami. Do nabycia w każdej drogerji w paczkach po 0,75 zł i 1,25 zł.

Darmo

wysyłamy każdemu

cennik

na instrumenta muzyczne, brzytwy, zegarki, rowery, ubiory i t. d.

Karmelicki

Dom Wysyłkowy

POZNAN, D

plac Karmelicki 1.

Karbolineum

prawdziwe żywiczne marki „Zubr“ zabezpieczy radykalnie wasze budynki przed grzybem drzewnym Terebenthen S-ka Akc. Warszawa, Ziola 62. Każdemu wysyłamy na żądanie opis darmo.

59

RO CZNIK

59

ulubionego Kalendarza ludowego już się ukazał

„KATOLIK“

KALENDARZ DLA WSZYSTKICH NA ROK PAŃSKI 1929

jest do nabycia w „Katoliku Polskim“ w Katowicach, Rynek 12.

Tegoroczny nasz kalendarz jest bardzo starannie wykonany i obfituje w treść dobrowa. Wszystkie powieści i artykuły są upiękzone obrazkami i ilustracjami

BEZPŁATNE DODATKI:

Kolorowy obrazek. — Kalendarz ścienny na białym kartonie, czerwonym drukiem

Treść kalendarza jest następująca:

1. Artykuły: Sanctuarja Różańca św. (czyli opis miejsc świętych pamiątek różańcowych w Ziemi św.) — W dziesięciolecie odrodzenia Polski (8 ilustracji). — Polski kongres eucharystyczny w Częstochowie (3 obrazki). — Nieszczęśliwa wyprawa Italji (7 rycin). — Kolonje letnie Związku Obrony Kresów Zachodnich (4 obrazki). — Próba polska przelotu poprzez Atlantyk (2 ryciny). — Olimpiada 1928 i nasz w niej udział (5 ilustracji).
2. Powieści, opowiadania i legendy: Lekarstwo na złą żonę. — Nowoczesne cuda apostołskie księży we Francji. — Bliźnięta (w 7-miu rozdziałach 5 obrazków). — O chłopie, który się ocielił.
3. Artykułki mniejsze: Powstanie gradu. — Poszukiwania za siódmym zmysłem. — Właściwości fosfenu. — Sztuka rysowania. — Tajemnice mrówek. — Ceremonje pogrzebowe w Chinach. — Pierwszy biskup japończyk. — Straszny pożar teatru Novedades w Madrycie. — Trzyście błędów życiowych. — Jak spijają różne narody. — Tajemnica węża morskiego (3 obrazki). — Wulkany. — Wdowy i sieroty wielkiej wojny (1 rycina) — Rozwój środków komunikacyjnych (7 ilustracji).
4. Wiersze: Bądź pozdrowiona! — Ojciec nasz. — Dziad i baba (3 obrazki). — Częstochowska.
5. Pouczenia i rady dla domu i gospodarstwa: Brodawnik mleczowaty. — Wściekła i jej objawy. — Nawozy azotowe.
6. Zagadki. — 7. Zdania. — 8. Żarty. — 9. Tabela ciężarności u zwierząt domowych.
10. Odpusty na ziemiach polskich. — 11. Jarmarki na Śląsku Opolskim, Wrocławskim, Lignickim, we Województwie śląskim i w całej Polsce.
11. Ogłoszenia.

Ponadto zawiera nasz kalendarz wszystkie te rzeczy, jakie się znajdować powinny w każdym kalendarzu ludowym a więc: Kalendarjum świąt katolickich, kalendarz żydowski i różne rachuby czasu.

Cena pojedynczego kalendarza 1.00 mk. Opakowanie i portorium 30 fen., za pobraniem pocztowym 20 fen. więcej.

Panowie księgarze, kramarze, agenci i kolporterzy dostają stosowny rabat, zależny od ilości pabr. egz.

Cena dla Polski i Wojew. Śląskiego 1.50 złp, opakowanie i portorium 50 gr. Zamówienia z Woj. Śl. prosimy posyłać pod adresem: „Katolik Polski“, Katowice, Rynek 12.

Wielki wybór w boksowych butach i skór po fabrycznych cenach oraz wszelkie inne rodzaje butów własnego wyrobu sprzedaje się z 3% rabatem!! Każdy kupujący otrzyma ten rabat na gwiazdkę i to w rybach lub pieniądzech. Jakób Szymała, Żory ul. Szeroka 26.

Warsztat dla obuwia

na nogi normalne i ortopedyczne tak samo reperatury wykonuje się w Rybniku u

Wincentego Szypuły Rybnik, ul. Wodzisławska nr. 1 najprędzej i najtaniej.